

Griffier van de Staten
Geleidebrief informatief

Naam voorstel 16003971	Brief WISE (World Information Service on Energy) van 7 maart 2016 over de toekomst van DELTA		
Betreft vergadering	Provinciale Staten		11 maart 2016
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	8 maart 2016		
Statengriffier	Peter Joosse	0118 - 63 18 08	p.joose@zeeland.nl
Statenadviseur			
Inhoudelijk ambtenaar	Teresa Kalverboer	0118 – 63 15 05	tj.kalverboer@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	C.M.M. Schönknecht-Vermeulen		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Discussie over splitsing DELTA NV, met name ten aanzien van kerncentrale Borssele.
Bevoegdheid	GS
Toelichting	WISE wijst de aandeelhouders van DELTA NV op een aantal aandachtspunten.
Kosten en dekking	n.v.t.
Overige informatie	Afdoeningsvoorstel is kennis te nemen van de inhoud van deze brief en deze op een later moment in de commissie Bestuur te betrekken bij een nader voorstel omtrent de splitsing van DELTA NV.

WISE
Postbus 59636
1040 LC Amsterdam
t: 020 6126368
e: info@wisenederland.nl
www.wisenederland.nl
www.wiseinternational.org

Aan: Alle bestuurders en raadsleden van
provincies en gemeenten met aandelen in Delta
Cc: Zeeuwse en Brabantse media
Van: World Information Service on Energy
(WISE), dhr. P. de Rijk, directeur

Betreft: De toekomst van Delta

Amsterdam, 7 maart 2016

L.S.,

U bent als bestuurder of politicus betrokken bij de discussie over de toekomst van het Zeeuwse energiebedrijf Delta. Die toekomst gaat ons ook nauw aan het hart. Een energiebedrijf dat zo sterk regionaal geworteld is en waar veel uit de regio werkzaam zijn mag niet het slachtoffer worden van fouten uit het verleden of impulsieve besluiten in het heden. Twee recentelijk door ons, in samenwerking met de Zeeuwse en de Brabantse Milieufederaties georganiseerde informatieavonden, hebben ons gesterkt in de overtuiging dat er veel op het spel staat en dat de bevolking van u verwacht dat u eventueel drastisch durft in te grijpen.

Er speelt veel. Een belangrijke oorzaak van de problemen rond Delta is het bezit van de kerncentrale Borssele (voor 70%, de andere 30% zijn in handen van Essent).

De kerncentrale is al enkele jaren, vanwege de lage energieprijzen, verliesgevend. Vanwege de overcapaciteit in de energieproductiesector blijven deze prijzen ook in de toekomst laag. Het is dan ook niet te verwachten dat de kerncentrale op redelijke termijn weer winstgevend zal worden.

Gedeputeerde Staten stellen nu voor om de verlieslatende delen tijdelijk te versterken met een lening van tussen de 150 en 200 miljoen euro. Aandeelhouders zouden garant moeten staan voor deze lening. Deze garantstelling kan jaarlijks afgebouwd worden door het Evides dividend gedurende een periode van 20 à 30 jaar te gebruiken voor aflossing van deze lening.

Dit voorstel is op basis van een advies door Emendo Capital tot stand gekomen.

U staat voor een moeilijke beslissing. U mag als aandeelhouder verlieslatende delen niet afsplitsen en failliet laten gaan. Daarom wordt u gevraagd om voor de korte termijn garant te staan voor een lening. Hoe u het ook wendt of keert, en hoe het ook uitgelegd wordt; als er 150-200 miljoen geleend wordt voor met name de kerncentrale is dat geld dat ook op een andere manier besteed had kunnen worden.

Tijdelijk geld stoppen in een verlieslatend deel van een bedrijf kan rationeel zijn als er reëel verwacht kan worden dat er op redelijke termijn weer winst gemaakt wordt. In het geval van de kerncentrale Borssele valt dit niet te verwachten. Er is al jaren sprake van forse overcapaciteit op de Nederlandse en zelfs Europese stroommarkt. Door steeds meer invoer van wind en zonne-energie (marginale lasten nul) zal de prijs laag blijven en waarschijnlijk zelfs verder zakken. Alleen in een scenario waarin bijvoorbeeld alle kolencentrales sluiten, alle auto's op elektriciteit gaan rijden en de Belgische kerncentrales in Doel en Tihange sluiten zou er sprake kunnen zijn van een aantrekkende markt voor basislast uit een kerncentrale. Een dergelijk scenario is niet reëel, in elk geval niet binnen 10 jaar. De kerncentrale kan nauwelijks meer op kosten besparen. Sterker nog, er moet fors geïnvesteerd worden om te blijven voldoen aan de eisen met betrekking tot de veiligheid.

De Staten verwachten ook geen betere toekomst voor de kerncentrale. Er wordt nu met het Rijk onderhandeld over de vraag wat er met de kerncentrale moet gebeuren. Voor het eerst heeft een politieke meerderheid in Zeeland toe moeten geven dat de kerncentrale een blok aan het been is.

De redenering van Emendo Capital is als volgt; om een betere onderhandelingspositie te hebben moeten de aandeelhouders er nu eerst weer voor zorgen dat de kerncentrale uit de rode cijfers komt. Het is natuurlijk maar helemaal de vraag of dat ook gaat gebeuren, zelfs na een nieuwe lening. Er liggen nog heel wat rekeningen in het verschiet – zie onze vragen aan het eind van deze brief. En zelfs als het wel zou lukken om de kerncentrale – na een forse financiële injectie – voor korte tijd soelaas te bieden; waarom zou het Rijk u dan nog te hulp schieten?

We vragen u niet om een standpunt in te nemen over kernenergie. We vragen u wel om – als verantwoordelijk bestuurder en politicus die het belang van Zeeland en Brabant voorop stelt – u af te vragen of u voldoende informatie heeft om volmondig ja te kunnen zeggen op het voorstel van de Gedeputeerde Staten

Wij zijn bang dat er nog – deels onbekende – rekeningen liggen die de situatie verder zullen verslechteren. Weet u om hoeveel geld het precies gaat ?

- De investeringen die de centrale moet doen als gevolg van de Post-Fukushima Stresstests. Er ligt een lijst aan uit te voeren maatregelen, opgelegd door de Rijksoverheid. Een deel daarvan is al gerealiseerd, een groot deel nog niet. Voor zo ver wij weten heeft alleen EPZ een beeld van de te verwachten kosten ten behoeve van deze investeringen.
- De benodigde gelden voor amovering (sloop) van de kerncentrale bij sluiting. Op grond van theoretisch onderzoek stelt de centrale in 2033 zo'n 500 miljoen euro nodig te hebben. Hoeveel er nu gereserveerd is blijft onduidelijk. EPZ heeft 230 miljoen euro op de balans staan. Maar is dat ook beschikbaar als het moet? En groeit dat hard genoeg? Elke 5 jaar moet EPZ een tussentijdse nieuwe berekening maken van de benodigde gelden. Dat is in 2015 gedaan. De nieuwe gegevens worden pas in juni 2016 gepubliceerd. Als blijkt dat er nu te weinig geld wordt gereserveerd zal Delta jaarlijks meer geld moeten gaan storten.
- De benodigde gelden voor definitieve berging van het kernafval. Hiervan is in elk geval wel duidelijk dat er jaarlijks te weinig geld opzij wordt gezet om de pot voldoende te vullen om uiteindelijk het doelbedrag te halen. Hierover is Minister Dijsselbloem met de EPZ in gesprek. Weet u hoeveel de kerncentrale de komende jaren extra af moet dragen om de pot voldoende te vullen? En wat dat doet met businesscase van Borssele?

U moet als aandeelhouder in de komende weken uw knopen tellen en wel of niet akkoord gaan met het voorstel van Emendo Capital om geld te lenen (en daar als aandeelhouders garant voor te staan) om de verlieslatende delen te ondersteunen. Maar hoe kunt u nou de voor- en nadelen goed afwegen als u niet weet welke bedragen er op korte termijn geïnvesteerd zullen moeten gaan worden? Waar moet dat geld vandaan komen?

Al met al gaat het om substantiële bedragen. We vragen u dan ook met klem om, alvorens tot besluitvorming over te gaan, in elk geval eerst van EPZ / Delta inzicht te eisen in de hoogte van de (komende) kosten.

Aanvullend en tot slot wijzen we u graag nog op de volgende aandachtspunten:

- Het bestuur van de Stichting Beheer Ontmantelingsgelden kerncentrale Borssele bestaat nu uit werknemers van de kerncentrale. Zo is Dhr. Jobse directeur van de KCB en voorzitter van de Stichting Beheer Ontmantelingsgelden Kerncentrale Borssele. Dat komt ons inziens de duidelijkheid over het fonds niet ten goede.
- Is de garantie van 150-200 miljoen euro van de aandeelhouders aan Delta niet op te vatten als staatssteun? Houdt een dergelijk besluit stand voor de Europese rechter? In de Tweede Kamer heeft de PvdA hierover Kamervragen gesteld.
- Wie is precies verantwoordelijk als het Convenant, waarin afgesproken werd dat de kerncentrale tot 2034 open kan blijven, niet wordt nagekomen? Wordt u verantwoordelijk gesteld voor het gestelde in punt 10 van het Convenant (Schadeloosstelling in geval van ingrijpen in de levensduur van de KCB)?

We wensen u veel wijsheid toe en gaan graag in gesprek over mogelijkheden om Delta te redden en de kerncentrale te (doen) sluiten.

Hoogachtend,

Peer de Rijk, directeur

